

MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA I TURIZMA
(naziv ministarstva koje je sprovelo javnu raspravu)

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI
Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini
(naziv nacrta zakona, odnosno strategije koji je bio predmet javne rasprave)

Vrijeme trajanja javne rasprave: 20 dana od dana objavljivanja javnog poziva (02.12.2022. - 22.12.2022.)

Način sprovođenja javne rasprave:

- Dostavljanjem primjedbi, predloga i sugestija na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini u pisanoj formi na adresu: Rimski trg, broj 46, 81000 Podgorica ili na e-mail: goran.kujovic@mek.gov.me, tokom cijelog trajanja javne rasprave.

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

- Jasna Vujović, generalna direktorica Direktorata za unutrašnje i konkurenčiju;
- Goran Kujović, načelnik Direkcije za konkurenčiju i unutrašnju trgovinu;

Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi:

Za javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini interesovanje iskazali su: Privredna komora Crne Gore i Uprava za inspekcijske poslove - Odsjek za tržišnu inspekciju elektronskim putem, Euro petrol doo, Udruženje naftnih kompanija Crne Gore i Unija poslodava Crne Gore u pisanoj formi.

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija je dat u tabeli u prilogu.

Primjedbe i/ili sugestije	Odgovor
Udruženje naftnih kompanija Crne Gore	
<p>Primjedba 1: Kao Udruženje naftnih kompanija Crne Gore, reagovali smo kroz medije i kod PKCG vezano na sporne ideje pojedinaca u Odboru za trgovinu te institucije, koji su u predlagali da se u budućem Nacrtu zakona o trgovini ospori trgovina i rad na benzinskim stanicama, nedeljom i državnim praznicima, te da se ograničava prodajni assortiman.</p>	<p>Komentar: Predmetna primjedba nije relevantna jer nacrt zakona ne uređuje pitanje koje je navedeno u istoj.</p>
<p>Primjedba 2: Predviđenim izmjenama u nacrtu, u čl. 1, došlo bi do potpune promjene, a nejasno je zašto baš dolazi i do brisanja termina - zaštita od nelojalne konkurenциje?</p>	<p>Primjedba se prihvata djelimično: Nakon održane javne rasprave, izvršena je izmjena u članu 1 na način što su umjesto izmjene kompletнog člana 1 Zakona o unutrašnjoj trgovini iz istog obrisane samo riječi "zaštita od nelojalne konkurenциje u trgovini". Ovo brisanje je uzrokovano činjenicom da su Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini ("Sl list CG" br. 38/19) brisani članovi 38, 39 i 40, kojima je bila uređena oblast nelojalne konkurenциje. Samim tim postoji potreba za brisanjem tih riječi iz člana 1 koji predstavlja predmet uređenja ovog zakona, jer Zakonom o unutrašnjoj trgovini nakon 2019 godine, nelojalna konkurenциja više nije uređena.</p>
<p>Primjedba 3: Predlogom dopune nacrta u čl.1, kažete: "Ovim zakonom uređuje se unutrašnja trgovina (u daljem tekstu: trgovina), uslovi i oblici vršenja trgovine, evidencija roba koje su predmet trgovine, evidencija lica koja se bave trgovinom, praćenje stanja na tržištu u pogledu snadbjevenosti i cjenovne politike i nadzor nad primjenom ovog zakona". Ovdje nije pojašnjeno decidno šta se podrazumijeva pod „evidencijom lica“. Da li se ovdje misli na pravna ili fizička lica koja se bave trgovinom, u krajnjem lancu prodaje, pa molimo za decidan odgovor i jasno definisan termin u nacrtu. Smatramo da u čl. 1, treba navesti, na koga se zakon odnosi, to jest da se</p>	<p>Primjedba se prihvata: Vidjeti osvrt na primjedbu broj 2.</p>

<p>trgovinom mogu baviti i preduzeća i druga pravna i fizička lica koja su registrovana za obavljanje te djelatnosti.</p>	
<p>Primjedba 4: U čl. 2 i čl.7, predviđa se brisanje riječi „vršenje trgovinskih usluga“. Ne vidimo razlog za brisanje navedenog dijela odredbe jer trgovinske usluge podrazumijevaju i online prodaju, agencijске usluge, posredničke, zastupničke, komisione i berzanske usluge, usluge uskladištenja, usluge otpremanja i dopremanja robe, usluge kontrole kvaliteta i kvantiteta robe, usluge osiguranja robe, usluge ekonomskе propagande i promocije, usluge tržnice i druge usluge uobičajene u trgovini.</p>	<p>Primjedba se prihvata: Nakon pristiglih komentara i detaljne analize istih , odustalo se od brisanja trgovinskih usluga kao i pozivanja na iste u povezanim odredbama zakona.</p>
<p>Primjedba 5: Iz kojeg razloga se predlaže brisanje člana 4 i člana 5.</p> <p>Član 4 vazećeg Zakona glasi: Trgovac obavlja trgovinu slobodno i pod jednakim uslovima na tržištu u skladu sa zakonom, ratifikovanim međunarodnim ugovorima i dobrim poslovnim običajima, na način kojim se ne nanosi šteta drugim trgovcima, potrošačima ili opštim interesima.</p> <p>Član 5 vazećeg zakona glasi: Trgovcu se ne može aktima državnih organa, organa lokalne samouprave ili organizacija koje vrše javna ovlašćenja ograničiti pravo slobodnog nastupanja na tržištu ili dovoditi u</p>	<p>Primjedba se prihvata: Imajući u vidu da odredbe člana 4 i 5 zakona predstavljaju odredbe opštег karaktera, koji imaju prirodu načela , primjedba se prihvata.</p>

neravnopravan položaj na tržištu pojedini trgovci i kupci.

Primjedba 6:

Nacrtom u čl. 2 predlaže se brisanje "trgovinskih usluga" za koje smo naglasili da to nije dobro rešenje, jer to dalje prourokuje da se u čl. 5 traži brisanje članova od 21 do 29.

Posljednji dio norme „pružanje usluga pri prodaji robe“, sta je drugo do „vršenje trgovinskih usluga“ koje predlagač potpuno želi da izbriše novim nacrtom.

Postavlja se pitanje da li se ovakvim daljim brisanjem članova dodatno remeti i utiče na Zakon o klasifikaciji djelatnosti i može li to stvoriti konfuziju vezano za registraciju privrednih subjekata kod Centralnog registra privrednih subjekata.

Molimo za mišljenje nadležnog ministarstva da li će brisanje člana 25 i u kojoj mjeri uticati na nacrt zakona o obaveznim rezervama i snabdijevanju naftnim derivatima u slučaju poremećaja u snabdijevanju, način formiranja, kontrole i puštanja strateških rezervi naftnih derivata, sa osvrtom gdje se u tom nacrtu izbjegava formiranje Centralnog skladištnog tijela, na čije nedostatke smo ukazivali u tom nacrtu, jer po sadašnjem stanju, državni organ, Uprava za ugljovodonike, planira da vodi poslove između ostalih koji se tiču trgovine i skladištenja.

Primjedba se prihvata:

Vidjeti odgovor na primjedbu broj 4.

Primjedba 7:

Navodite da uslove iz člana 31 stav 1 tačka 1 ovog člana kao i vrste prodajnih objekata propisuje ministarstvo. Ne vidimo razlog za izmjenom čl 31. st. 2, jer se mora odrediti koje je to ministarstvo nadležno. Privreda i potencijalni biznisi, posebno inostrani, moraju imati jasne smjernice kada je u pitanju polazna regulativa. Ovim se vraćamo korak unazad.

Primjedba se djelimično prihvata.

Shodno primjedbi, dodatno je precizirano o kom se ministarstvu radi (nadležnom za unutrašnju trgovinu).

Minimalno tehnički uslovi za obavljanje trgovine su propisani Pravilnikom o minimalnim tehničkim uslovima za obavljanje prometa robe i vršenje usluga u prometu robe ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 1/02, 24/03) kao podzakonskim aktom Zakona o prometu robe ("Službeni list Socijalističke Republike Crne Gore", br. 6/78, 8/79, 34/81, 15/83 od 24.05.1983, 017/87 od 20.07.1987, 019/89 od 29.06.1989, 29/89, 39/89, Službeni list Republike Crne Gore", br. 48/91). Kako se radi o propisu koji zbog svoje zastarjelosti ne uzima u obzir pojedine vrste prodajnih objekata, postoji potreba za stvaranjem adekvatnog pravnog osnova za uređenje vrsta prodajnih objekata podzakonskim aktom.

Primjedba 8:

Nacrtom i izmjenom čl.33, stav 6, tražite da sadržinu i način podnošenja prijave o početku obavljanja djelatnosti trgovine, sadržinu obavještenja iz st. 2 i 3 ovog člana i registra prijave trgovine propisuje Ministarstvo. Da li se ovo odnosi isključivo za subjekte koji počinju da obavljaju djelatnost (stoji u tekstu ...prijave o početku obavljanja djelatnosti trgovine), to jest da li ova promjena ima uticaja na subjekte koji su već prijavili trgovinu?

Odgovor:

Predmetna norma je nakon održane javne rasprave preformulisana na način da je istom propisano da će se pored sadržine prijave iz stava 1 i obavještenja iz stava 2 i 3 člana 33 zakona, urediti i način podnošenja istih.

Obaveza podnošenja prijave i obavještenja se odnosi na trgovce koji počinju da obavljaju djelatnost trgovine kao i na trgovce kod kojih dođe do promjene podataka iz prijave, odnosno koji prestanu da obavljaju djelatnost trgovine.

Primjedba 9:

Već smo u generalnim zaključcima 1, ovog obraćanja, dali naše primjedbe, predloge i sugestije, a ponavljamo ih i sada, jer se u nacrtu čl.8 predlaže brisanje stava 3 u čl. 35a, pa kako se ne bi desila eventualna greška u pisanju nacrta, iznosimo kompletan član 35a koji glasi "Specijalizovanim prodavnicama ili kioscima u smislu stava 2 tačka 2 ovog člana smatraju se prodavnice odnosno kiosci u kojima se vrši prodaja pretežno jedne vrste robe"

Primjedba se prihvata.

Odustalo se od brisanja člana 35a stav 3 sobzirom da bi brisanjem istog moglo doći do potencijalnih problema prilikom primjene člana 35a stav 2 tačka 2 ovog zakona.

UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE- Odsjek za tržišnu inspekciju**Primjedba 1:**

Poslije čl.3 dodaje se novi član koji glasi:
„Država obezbeđuje uslove za održavanje stabilnosti i snabdjevenosti tržišta, naročito u pogledu robe/usluga od egzistencijalnog značaja za stanovništvo“.

„Zabranjeno je učesnicima na tržištu preduzimanje radnji kojima se izaziva nestabilnost i poremećaj u snabdjevenosti tržišta.

Ovom odredbom se predlaže rješenje koje bi obezbijedilo stabilnost i snabdjevenost na tržištu u nekim vanrednim okolnostima (pandemija coronavirusom, svjetska ekonomska kriza), da bi se izbjegle prividne nestašice roba koje su od egzistencijalnog značaja za stanovništvo

Primjedba se odbija:

Primjedba se odnosi na pitanja koja su predmet uređenja drugih propisa, kao što je Zakon o interventnim nabavkama i Zakon o privremenim mjerama za ograničavanje cijena proizvoda od posebnog značaja za život i zdravlje ljudi. Takođe je izrađena Studija o opravdanosti formiranja robnih rezervi u Crnoj Gori kojom je predloženo osnivanje Agencije za strateške rezerve Crne Gore, koja će predstavljati osnov za buduće aktivnosti po ovom pitanju.

<p>Primjedba 2:</p> <p>Čl 32 st 2 ne briše se već mijenja se i glasi "robu u prevozu mora pratiti vjerodostojna dokumentacija iz koje se nedvosmisleno može utvrditi porijeklo i vasništvo nad robom".</p> <p>Ovom odredbom predlaže se rješenje da robu u prevozu mora pratiti vjerodostojna dokumentacija. Ovo posebno u slučaju onlajn prodaje, koja je sve učestalija, kako bi u postupku inspekcijskog nadzor bilo moguće utvrditi ko je vlasnik robe koja je predmet prodaje, njeno porijeklo, kao i da li je trgovac prijavio trgovinu nadležnom organu.</p>	<p>Primjedba se odbija:</p> <p>Nisu dati jasni i precizni razlozi za brisanje odredbe člana 32 stav 2, koja se odnosi na dokaz o nabavci robe koja je predmet komisione prodaje. Nije jasno zašto se komisiona prodaja zamjenjuje robom u prevozu, u smislu dokaza o nabavci te robe.</p>
<p>Primjedba 3:</p> <p>Čl 35a st 3 ne briše se već se poslije riječi „vrste robe“ briše tačka, dodaje zarez i riječi „čija je vrijednost u eurima veća od 50% od ukupne. Ovom odredbom se predlaže da ostane st 3 i da se precizira šta se podrazumijeva pod pojmom „pretežno jedna vrsta robe“.</p> <p>Ova odredba bi onemogućila različita tumačenja šta se podrazumijeva pod specijalizovanim prodavnicama, kao i jednako postupanje u inspekcijskom nadzoru. Problem je primijećen kada se poslovni objekat prijavi kao suvenirница. Pojava je da u takvim objektima vrijednost suvenira bude znatno manja od vrijednosti druge robe koja se prodaje (odjeća, galerterija, bižuterija, rekviziti za plažu), pa se na taj način i ne poštuje odredba o zabrani obavljanja trgovine nedeljom i u dane državnih i drugih praznika vrijednosti robe u objektu.</p>	<p>Primjedba se odbija:</p> <p>Nesporno je da se pod pretežno jednom vrstom robe podrazumijeva se roba čija je vrijednost veća od 50% ukupne vrijednosti svih roba u prodajnom objektu, o čemu je Ministarstvo dalo tumačenje Upravi za inspekcijske poslova već na samom početku primjene člana 35a ovog zakona.</p>
<p>Primjedba 4:</p> <p>Poslije člana 37 dodaje se novi član koji glasi „zabranjene su radnje trgovca kojima je cilj, odnosno posledica značajan poremećaj na tržištu, kao i sprječavanje ili otežavanje sprovodenja ograničenja propisanog posebnim zakonom, kao i ne stavljanje u promet, prikrivanje određene robe, ograničavanjem ili obustavljanjem njene prodaje, zaključivanjem prividnih ugovora o prodaji određene robe kojima se bitno</p>	<p>Primjedba se odbija:</p> <p>Primjedba se ne odnosi na odredbe Nacrta zakona o izmjenama i dopunama koji je objavljen na javnu raspravu.</p> <p>Predložena norma je preširoko i nedovoljno precizno postavljena, pa bi samim tim primjena iste bila značajno otežana ili nemoguća.</p> <p>Dodano, pojedina pitanja koja su predmet primjedbe uređena su posebnim propisima, kao što su Zakon o zaštiti potrošača (član 17), Zakon o privremenim mjerama za ograničavanje cijena</p>

<p>mijenja ponuda ili tražnja i nivo cijena na tržištu".</p> <p>Ovom odredbom bi bile zabranjene radnje trgovca koje bi izazvale poremećaj na tržištu u pogledu snadbjevenosti tržišta, ne stavljanjem robe u promet, prikrivanje, ograničavanje ili obustavljanje njene prodaje. Ovaj problem je prepoznat za vrijeme trajanja pandemije izazvane coronavirusem, kako i enegretske krize (ne stavljanje u promet i obustavljanje prodaje peleta)</p>	<p>proizvoda od posebnog značaja za život i zdravlje ljudi i dr.</p>
<p>Primjedba 5:</p> <p>Čl 42 st 1 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi „privremeno oduzme robu u prevozu koju ne prati vjerodostojna dokumentacija iz koje se nedvosmisleno može utvrditi porijeklo i vlasništvo nad robom“.</p> <p>Ovom odredbom se predlaže upravna mjera, u slučaju da robu u prevozu ne prati vjerodostojna dokumentacija, iz koje se nedvosmisleno može utvrditi porijeklo i vlasništvo nad robom koja se prevozi</p>	<p>Primjedba se odbija:</p> <p>Vidjeti komentar na primjedbu broj 2. Uprave za inspekcijske poslove.</p>
<p>Primjedba 6:</p> <p>Čl 43 st 1 tačka 1 poslije riječi „predmet trgovine“ dodaju se riječi „kao i za robu u prevozu koju ne prati vjerodostojna dokumentacija iz koje se nedvosmisleno može utvrditi porijeklo i vlasništvo nad robom“.</p> <p>Ovom odredbom se predlaže kazna za učinjeni prekršaj.</p>	<p>Primjedba se odbija:</p> <p>Vidjeti komentar na primjedbu broj 2. Uprave za inspekcijske poslove.</p>

<p>Primjedba 7:</p> <p>Čl 43 st 1 tač 6 poslije riječi „stava 1 tač.“ dodaje se „1“.</p> <p>Ovom odredbom se predlaže da se za učinjeni prekršaj može izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja trgovine od tri mjeseca do šest mjeseci.</p> <p>Uočeno je da propisane kazne za ovaj prekršaj ne postižu svrhu i ne dovode do rješavanja problema. Problem je izraženo prisutan kod stavljanja u promet robe pod zaštićenim žigom, kada trgovci i posle preduzimanja propisanih mjera nastavljaju sa prodajom robe za koju ne posjeduju dokaz o nabavci</p>	<p>Komentar:</p> <p>Predložena izmjena sadrži grešku, na način što se umjesto izmjene u članu 43 stav 6 - dodavanja tačke 1, greškom upućuje na stav 1 tačka 6. Predmetna primjedba je prihvaćena.</p>
<p>Primjedba 8:</p> <p>Čl 43 st 1 poslije tačke 4 dodaje se nova tačka koja glasi „ako preduzima radnje kojima je cilj, odnosno posledica značajan poremećaj na tržištu, kao i sprječavanje ili otežavanje sprovođenja ograničenja propisanog posebnim zakonom, kao i ne stavljanje u promet, prikrivanje određene robe, ograničavanjem ili obustavljanjem njene prodaje, zaključivanjem prividnih ugovora o prodaji određene robe kojima se bitno mijenja ponuda ili tražnja i nivo cijena na tržištu (član 38).“</p> <p>Ovom odredbom se predlaže kazna za učinjeni prekršaj.</p>	<p>Primjedba se odbija:</p> <p>Vidjeti komentar koji je dat na primjedbu broj 4. Uprave za inspekcijske poslove.</p>
<p>Primjedba 9:</p> <p>Briše/u se:</p> <p>Čl 32 st 2</p> <p>U čl 37 st 1 riječi „i za pružanje trgovinskih usluga“</p> <p>U čl 37 st 2 riječi „i poslovnu prostoriju u kojoj se pružaju trgovinske usluge“</p> <p>U čl 37 st 4 riječi „isprava o naručenim uslugama“; riječi „i pružanju trgovinskih usluga“ i riječi „i usluži“</p> <p>U čl 43 st 1 tač 4 riječi „i za pružanje komisionih usluga“</p> <p>Čl 43a st 1 tač 2 i 3</p> <p>Čl 44 st 1 tač 1</p> <p>Sve navedene odredbe se odnose na trgovinske usluge koje su u čl. 2 predloženih izmjena izbrisane.</p>	<p>Komentar:</p> <p>Nakon pristiglih komentara i detaljne analize istih, odustalo se od brisanja trgovinskih usluga kao i pozivanja na iste u povezanim odredbama zakona.</p>

Privredna komora Crne Gore

Primjedba 1:

U članu 1 Nacrta predviđeno je brisanje termina „zaštita od nelojalne konkurenčije“. Zna se da je to jedan od osnovnih postulata koji se odnose na stvaranje uslova za konkurentnost, a koji posebno mjesto ima u polju trgovine, jer je to oblast gdje najviše treba pospješivati tzv. zdravu konkurenčiju, a suzbijati nelojalnu konkurenčiju. Ova pravna praznina potencijalno može narušiti i odnose među poslodavcima, odnosno vlasnicima trgovačkih lanaca, a to ne bi smjela biti namjera predлагаča, iz razloga što je svima u interesu poslovanje i razvijanje odnosa u duhu dobrih poslovnih običaja.

Kada je u pitanju dopuna, takođe predviđena u članu 1 Nacrta, a kojom se propisuje „evidencija roba koje su predmet trgovine“, privrednici smatraju da je taj dio potrebno detaljnije normativno urediti i precizirati sada, dok je zakonski akt u fazi nacrtta, šta tačno podrazumijeva ta evidencija, a onda je i podzakonskim aktima na kvalitetan način normirati.

Primjedba 2:

Nacrtom se u članu 2 predviđa i brisanje riječi „vršenje trgovinskih usluga“. Privrednici su mišljenja da je brisanje navedenog dijela odredbe nepotrebno, te da isto može prouzrokovati stvaranje pravne praznine. Naime, činjenica je da je trgovina proces koji podrazumijeva prodaju i kupovinu robe, ali je takođe i proces koji podrazumijeva to da se mora obezbijediti i napraviti ponuda određene robe po određenim cijenama, trgovina je i kada nezadovoljni kupac dođe da zamijeni proizvod koji mu ne odgovara ili koji ima nedostatak. Istog su stava i kada je u pitanju brisanje u članu 7. Poslodavci moraju biti upoznati da li se i na koji način ovakvim zakonskim rješenjima uklanjaju sve prepreke na području trgovine, a što je jedan od ciljeva predviđen u pregovaračkom poglavljtu - 1. Sloboda kretanja roba. Isto tako, u obrazloženju izmjena i dopuna dokumenta, navodi se da je jedan od ciljeva i

Primjedba se djelimično prihvata:

Obrazloženje: navedeno u primjedbi 2 kod Udruženja naftnih kompanija Crne Gore.

Napomena: član 37 Zakona o unutrašnjoj trgovini uređuje evidencije o nabavci i prodaji robe kao i osnov za donošenje podzakonskog akta, te je stav da ne postoji potreba za detaljnijim normativnim uređenjem i preciziranjem, naročito što u dатoj primjedbi, nije ukazano na bilo kakav nedostatak već je dat samo načelnji komentar.

Komentar:

Nakon pristiglih komentara i detaljne analize istih, odustalo se od brisanja trgovinskih usluga kao i pozivanja na iste u povezanim odredbama zakona.

<p>usklađivanje sa EU, pa se postavlja pitanje da li ovim usklađivanjem pravimo korak nazad u odnosu na trgovinsku djelatnost i sa njom povezanim djelatnostima.</p>	
<p>Primjedba 3: Kada je u pitanju brisanje članova 4 i 5, što je predviđeno članom 3 Nacrta, to se s posebnom pažnjom mora dalje razmotriti, budući da su takvi članovi zapravo norme koje spadaju u osnovna načela. Umjesto da navedeni članovi budu definisani u okviru osnovnih načela ovog zakona, dolazi do brisanja. To se poklapa sa intencijom izostavljanja pravne terminologije „zaštita od nelojalne konkurenkcije“ u čl. 1, čime se ostavlja prostor za eventualne zloupotrebe.</p>	<p>Primjedba se prihvata: Vidjeti odgovor na primjedbu br. 5 kod Udruženja naftnih kompanija Crne Gore.</p>
<p>Primjedba 4: Kako je Nacrtom u članu 2 predviđeno brisanje trgovinskih usluga, članom 5 predviđeno je brisanje članova od 21 do 29. Stav privrede je da je potrebno pravno utvrditi da li ovakvim rješenjem dolazi do kršenja samog Zakona o klasifikaciji djelatnosti i da li uslijed toga treba ići u izmjene i ovog dokumenta. Iz ugla poslodavaca, to bi moglo stvoriti konfuziju vezano za registraciju privrednih subjekata kod Centralnog registra privrednih subjekata, ali i dalje funkcionisanje vršenja brojnih trgovinskih usluga. Zakon o klasifikaciji djelatnosti za tzv. sektor G predviđa: „Ovaj sektor obuhvata trgovinu svim vrstama robe na veliko i na malo (prodaja bez prerade) i pružanje usluga pri prodaji robe.“ Posljednji dio norme „pružanje usluga pri prodaji robe“, je faktički „vršenje trgovinskih usluga“ koje predlagач potpuno želi da izbriše novim nacrtom, što može stvoriti poteškoće u</p>	<p>Primjedba se prihvata: Vidjeti odgovor na primjedbu broj 4. kod Udruženja naftnih kompanija Crne Gore.</p>

<p>radu. Takođe, mora se misliti i na poslodavce koji se bave djelatnostima koje se brišu, a predviđene su članovima od 21 do 29. To nisu djelatnosti sa malim brojem zaposlenih, kao što su agencijске i zastupničke usluge i brojne druge.</p>	
<p>Primjedba 5: Kada je u pitanju član 6 Nacrta koji glasi: „<u>U članu 31 stav 2 mijenja se I glasi: Uslove iz reguli 1 tačka 1 ovog člana kao i vrste prodajnih objekata propisuje ministarstvo</u>“, privrednici ne vide razlog za izmjenu čl 31. st. 2, jer se mora odrediti koje je to ministarstvo nadležno. Privreda i potencijalni biznisi, posebno inostrani, moraju imati jasne smjernice kada je u pitanju polazna regulative.</p>	<p>Primjedba se djelimično prihvata. Vidjeti odgovor na primjedbu broj 7. kod Udruženja naftnih kompanija Crne Gore.</p>
<p>Primjedba 6: Izmjene koje su predviđene članom 7 Nacrta sasvim su u redu, uz sugestiju da je potrebno naglasiti samo u čl. 33 st. 6 koje je to ministarstvo nadležno za poslove unutrašnje trgovine. Naime, činjenica je da se nazivi resora često mijenjaju, dolazi do njihovog spajanja i razdvajanja, te ovakvo određenje za privredu predstavlja lakšu orijentaciju u obavljanju aktivnosti, a posebno ako su početne poslovne aktivnosti u pitanju. Nije svako upućen u organizaciju rada državne uprave. Poslodavci su različitih profesija i nije baš svako od njih verziran u smislu brzog informisanja i saznanja ko je za šta nadležan, a dodavanjem ove riječi vezano za nadležnost, olakšava se poslodavcima i daju im se smjernice.</p>	<p>Primjedba se djelimično prihvata. Shodno primjedbi, dodatno je precizirano o kom se ministarstvu radi (nadležnom za unutrašnju trgovinu). Ovakav način određivanja resornog ministarstva je zadovoljavajući i u slučaju da dodje do organizacionih promjena u radu organa državne uprave. Ukoliko bi se naveo tačan naziv ministarstva koje je nadležno za unutrašnju trgovinu, rizik je da u slučaju promjene Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave, norma ne bi bila primjenjiva.</p>
<p>Primjedba 7: <i>Član 3 Zakona o izmjenama i dopunama zakona o unutrašnjoj trgovini</i> <i>Brišu se članovi 4 i 5.</i></p>	<p>Primjedba se prihvata: Vidjeti odgovor na primjedbu broj 5 kod Udruženja naftnih kompanija Crne Gore.</p>

Sporno je brisanje člana 5 koji glasi "Trgovcu se ne može aktima državnih organa, organa lokalne samouprave ili organizacija koje vrše javna ovlašćenja ograničiti pravo slobodnog nastupanja na tržištu ili dovoditi u neravnopravan položaj na tržištu pojedini trgovci i kupci."

Naime, ukoliko se obriše ovaj član, to bi značilo da država može da nameće razna ograničenja i da na taj način onemogućava trgovca u ostvarivanju svojih prava ili da stavi jednog trgovca u povoljniji položaj u odnosu na drugog. Ukoliko je potrebno da se ostavi prostor državi da stavlja određena ograničenja radi zaštite javnog interesa, onda treba ovaj član tako modifikovati, ali ne i brisati u potpunosti.

Primjedba 8:

*Član 8 Zakona o izmjenama i dopunama zakona o unutrašnjoj trgovini
U članu 35a briše se stav 3.*

Stavom 3 predmetnog člana propisano je: "Specijalizovanim prodavnicama ili kioscima u smislu stava 2 tačka 2 (specijalizovanim prodavnicama ili kioscima za prodaju hleba, pekarskih proizvoda i kolača, cvijeća, suvenira, štampe, sredstava za zaštitu bilja ili pogrebne opreme) ovog člana smatraju se prodavnice odnosno kiosci u kojima se vrši prodaja pretežno jedne vrste robe."

Privrednici smatraju da bi brisanjem ovog stava Zakon omogućio zloupotrebe izuzetaka za obavljanje trgovine nedeljom, te omogućio moguće širenje assortimenta koje dovodi do diskriminacije ostalih privrednih subjekata kojima je trgovina nedeljom zabranjena.

Primjedba se prihvata:

Vidjeti odgovor na primjedbu broj 9 kod Udruženja naftnih kompanija.

Primjedba 1:

Izmjena člana 1 kojom dolazi do brisanja termina „zaštita od nelojalne konkurencije“ Zaštita od nelojalne konkurencije osnovni je princip trgovinskih odnosa, ali i jedan od principa koji se odnose na pospješivanje konkurenčnosti. Posebno mjesto ima u polju trgovine, jer je to oblast gdje najviše treba pospješivati tzv. zdravu konkurenčiju, a suzbijati nelojalnu konkurenčiju. Nejasan je stav da kao krovni resor u čijoj nadležnosti je trgovina, Ministarstvo ekonomskog razvoja i trgovine, želi izbrisati ovu normativnu terminologiju i ostaviti prostor za različita pravna tumačenja. Ova pravna praznina može narušiti i odnose među poslodavcima, odnosno vlasnicima trgovачkih lanaca, a to ne bi smjela biti namjera predлагаča, iz razloga što u Crnoj Gori želimo poslovati i razvijati odnose u duhu dobrih poslovnih običaja.

Primjedba se ne prihvata.

Obrazloženje: navedeno u primjedbi 2 kod Udruženja naftnih kompanija Crne Gore.

Primjedba 2:

Član 1 predviđa dopunu postojećeg člana sa riječima „evidencija roba koje su predmet trgovine“.

Napominjemo da smo, kao poslodavci, dužni da shodno Pravilniku o evidenciji nabavke i prodaje robe i pružanju trgovinskih usluga, u skladu sa čl. 4 obavezni na vođenje ovakve evidencije i tu nema ništa sporno, kao i u čl. IO kojom se predviđa kalkulacija cijena. Tako da je to nešto što svako od nas mora imati i već godinama vodi uredno, jer uredno vođenje evidencije na ovaj način nužno je za obavljanje bilo kojeg biznisa, u čijoj je osnovi trgovina na dnevnom nivou. Želimo istaći ovim putem i pitati da li se ovdje misli na neku novu evidenciju? Iako misli, kakva je to evidencija u pitanju?

Primjedba se ne prihvata.

Obrazloženje: navedeno u primjedbi 3 kod Udruženja naftnih kompanija Crne Gore.

Primjedba 3:

Nacrtom se u čl. 2 predviđa i brisanje riječi „vršenje trgovinskih usluga“.

Trgovina je proces koji podrazumijeva prodaju i kupovinu robe, ali trgovina je i proces koji podrazumijeva to da se mora obezbijediti i napraviti ponuda određene robe i služba po određenim cijenama, trgovina je i kada nezadovoljni kupac dođe da zamijeni proizvod koji mu ne odgovara ili koji ima nedostatak.

Primjedba se ne prihvata.

Obrazloženje: navedeno u primjedbi 4 kod Udruženja naftnih kompanija Crne Gore.

Mišljenja smo da termin „vršenje trgovinskih usluga“ ne treba brisati, te da bi njegovo brisanje donijelo pravne praznine. Istog smo stava i kada je u pitanju brisanje u čl. 7. Kao poslodavci trebamo znati da li se ovakvim zakonskim rješenjima uklanjaju prepreke na području trgovine, a što je jedan od ciljeva predviđen u pregovaračkom poglavlju - 1. Sloboda kretanja roba. Isto tako, u obrazloženju izmjena i dopuna dokumenta, navodi se da je jedan od ciljeva i usklađivanje sa EU, pa moramo znati da li ovim usklađivanjem pravimo korak nazad u odnosu na trgovsku djelatnost i sa njim povezanim djelatnostima.

Primjedba 4:

Član 3 predviđa se brisanje članova 4 i 5. Smatramo da predviđeno brisanje navedenih članova nije cjelishodno. Umjesto da navedeni članovi budu definisani u okviru osnovnih načela ovog zakona, dolazi do brisanja. To se poklapa sa intencijom izostavljanja pravne terminologije „zaštita od neloyalne konkurenkcije“ u čl. I, čime država ostavlja prilično širok prostor za razne vrste zloupotreba od strane većih trgovačkih lanaca prema manjim i obratno.

Svaki poslodavac je jednak i po međunarodnim i po nacionalnim normativnim rješenjima. Ne trebamo valjda napominjati da svaku državu na dobra normativna rješenja za sve upućuje i Pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima u čl. 2: „Svaka država članica ovog pakta obavezuje se da i pojedinačno i putem međunarodne pomoći i saradnje, naročito na ekonomskom i tehničkom polju, a koristeći u najvećoj mogućoj mjeri svoje raspoložive izvore preduzima korake kako bi se postepeno postiglo puno ostvarenje prava priznatih u ovom paktu svim odgovarajućim sredstvima, posebno uključujući donošenje zakonodavnih mjera.“

Primjedba se prihvata.

Obrazloženje: navedeno u primjedbi 5 kod Udruženja naftnih kompanija Crne Gore.

Primjedba 5:

Članom 5 predviđeno je brisanje članova od 21 - 29

Moramo se zapitati da li se ovakvim brisanjem dolazi do kršenja samog Zakona o klasifikaciji djelatnosti, te da li uslijed toga treba ići u izmjene i ovog dokumenta. To će dodatno stvoriti konfuziju vezano za registraciju privrednih subjekata kod Centralnog registra privrednih subjekata, kao i dalje funkcionisanje vršenja brojnih trgovinskih usluga. Zakon o klasifikacijama djelatnosti za tzv. sektor G predviđa: „Ovaj sektor obuhvata trgovinu svim vrstama robe na veliko i na malo (prodaja bez prerade) i pružanje usluga pri prodaji robe.“

Posljednji dio norme „pružanje usluqa pri prodaii robe“, sta je drugo do „vršenie trgovinskih usluga“ koje predlagač potpuno želi da izbriše novim nacrtom. Kao poslodavci moramo biti oprezni pri ovakvim predlozima, jer nam to može stvoriti poteškoće u radu. Moramo misliti i na kolege poslodavce koji se bave djelatnostima koje se brišu, a predviđene su članovima od 21 do 29. To nisu djelatnosti u kojima imamo baš mali broj zaposlenih, kao što su agencijske i zastupničke usluge i brojne druge.

U obrazloženju Nacrta izmjena i dopuna zakona o unutrašnjoj trgovini, navedeno je da su razlozi za promjene, pa i brisanja određenih članova, donošenje novih posebnih propisa kojima se bliže ureduju pojedine radnje i postupci u vezi sa trgovinom. Razlog za izmjene i dopune je i usklađivanje EU acquis-a u oblasti slobode pružanja usluga kojima dio odredaba treba da se preuzme propisima koji ureduju oblast slobode pružanja usluga. U ovom procesu je neophodna veća transparentnost. Postavlja se pitanje, ako se brišu ove norme iz Zakona o unutrašnjoj trgovini, koje će norme važiti za pomenute djelatnosti dok se ne donesu novi propisi?

Primjedba 6:

Čl. 6 Nacrta koji se odnosi na postojeći čl. 31 st. 2

U čl. 6 Nacrta koji glasi: „U članu 31 stav 2 mijenja se i glasi: Uslove iz stava I tačka i ovog člana kao i vrste prodajnih objekata propisuje

Primjedba se ne prihvata.

Obrazloženje: navedeno u primjedbi 6 kod Udruženja naftnih kompanija Crne Gore.

Primjedba se djelimično prihvata.

Obrazloženje: navedeno u primjedbi 7 kod Udruženja naftnih kompanija Crne Gore.

ministarstvo", ne vidimo razlog za izmjenom čl 31. st. 2, jer se mora odrediti koje je to ministarstvo nadležno. Privreda i potencijalni biznisi, posebno inostrani, moraju imati jasne smjernice kada je u pitanju polazna regulativa. Ovim se vraćamo korak unazad.

Primjedba 7:

Izmjene koje su predviđene čl. 7 sasvim su u redu.

Svakako, treba naglasiti samo u tom čl. 33 st. 6 koje je to Ministarstvo nadležno za poslove unutrašnje trgovine. Znate i sami da ovo ne govorimo i predlažemo slučajno, jer se nazivi resora često mijenjaju, dolazi do njihovog spajanja i razdvajanja vrlo često, te ovakvo određenje za privrodu predstavlja lakšu orijentaciju u obavljanju aktivnosti, a posebno ako su početne poslovne aktivnosti u pitanju. Nije svako upućen u organizaciju rada državne uprave. Imamo kolege poslodavce koji su različitih profesija i nije baš svako od nas verziran u smislu brzog informisanja i saznanja da znamo ko je za šta nadležan, a dodavanjem ove riječi vezano za nadležnost, olakšava se poslodavcima i daju im se smjernice.

Potrebno je reducirati i svesti na namjanu moguću mjeru svaki balast, koji na normativnom planu optereće privedu i privrednike. Jasna zakonska rješenja su svakako dobra, polazna osnova za nešto tako. Zato vjerujemo da je dobro naglasiti o kojem se resoru radi, osim ako predlaggač nema drugačije rješenje, koje smo spremni razmotriti i u daljem dijalogu dodatno prilagoditi. Brojni su izazovi pred privredom, vezano za propise koji dolaze kako sa lokalnog, tako i državnog nivoa, a kroz razgovor predlagacha i privrede najbolje se isti mogu sagledati, kako ni normativni okvir za poslovni ambijent bio prijemčiviji.

Primjedba se prihvata:

Vidjeti odgovor na primjedbu broj 7 i 8 kod Udruženja naftnih kompanija.

Unija poslodavaca Crne Gore

Primjedba 1:

U pratećem materijalu predmetnog Nacrtu izostalo je obrazloženje predloga da se iz člana 1 važećeg zakona ukloni "zaštita od nelojalne konkurenциje u trgovini" kao jedna od oblasti koja se zakonom uređuje. Ovakav predlog smatramo pogrešnim, naročito ako imamo u vidu naglašenu prisutnost nelojalne konkurenциje u ovom sektoru privrede, kao i činjenicu da svaka aktivnost nadležne inspekcije u vezi sa prekršajima ovog Zakona suštinski se može podvesti pod suzbijanje nelojalne konkurenциje. Takođe, tim prije što se radi o sistemskom zakonu koji tretira unutrašnju trgovinu mišljenja smo da zaštita od nelojalne konkurenциje ili suzbijanje nelojalne konkurenциje treba i mora biti naročito apostrofirano u dijelu Zakona koji definiše šta je cilj i uloga Zakona u pravnom sistemu Crne Gore.

Primjedba se odbija :

Vidjeti odgovor na komentar broj 2 kod Udruženja naftnih kompanija.

Primjedba 2:

Kao i kod člana 1, u pratećem materijalu izostalo je adekvatno obrazloženje brisanja riječi "vršenje trgovinskih usluga" iz definicije trgovine u smislu Zakona, odnosno iz njegovog člana 2. Budući da trgovina u praksi podrazumijeva aktivnosti koje prevazilaze samo prodaju i kupovinu robe te da predstavlja proces čiji su segmenti regulisani i drugim zakonima (n.p. Zakon o zaštiti potrošača), mišljenja smo da treba zadržati postojeću definiciju jer je ista sveobuhvatnija. Analogno iznesenoj primjedbi treba posmatrati i predloženi član 4 Nacrtu (izmjena člana 7 Zakona).

Primjedba se prihvata:

Vidjeti odgovor na komentar broj 4 kod Udruženja naftnih kompanija.

Primjedba 3:

Budući da je namjera predлагаča da navedeni član izmijeni na način što će izbrisati stav 3 (Specijalizovanim prodavnicama ili kioscima u smislu stava 2 tačka 2 ovog člana smatraju se prodavnice odnosno kiosci u kojima se vrši prodaja pretežno jedne vrste robe.), kao i da takva intervencija nije u skladu sa očekivanjima privrednih subjekata iz sektora trgovine, predočavamo vam realnu potrebu da je potrebno izbrisati ili značajno korigovati predmetni član. Alternativno brisanju člana

Komentar.

Odustalo se od brisanja člana 35a stav 3 s obzirom da bi brisanjem istog moglo doći do potencijalnih problema prilikom primjene člana 35a stav 2 tačka 2 ovog zakona.

Izmjene člana 35a će biti predmet posebnog razmatranja uz saglasnost svih relevantnih učesnika, zastupljenih u okviru Socijalnog savjeta.

35a, predlažemo njegovu korekciju, odnosno izmjenu na način da se rad trgovcima dozvoli bar u toku trajanja ljetnje i zimske turističke sezone, što je period godine u kojem trgovačka privreda najviše gubi zbog nemogućnosti da radi nedjeljom i u dane državnih praznika. Ilustracije radi, ove godine u toku trajanja ljetnje turističke sezone (1. Maj - 31. oktobar) po osnovu člana 35a izgubljeno je više od 30 radnih dana, a to je gubitak prometa koji nije moguće nadomjestiti budući da su potrošači (dominantno turisti) napustili našu državu po okončanju planiranog odmora. U vezi sa gubitkom prometa, kako je važno istaći i sve negativne efekte COVID 19 koji je u značajnoj mjeri unazadio poslovanje i trenutno stanje je takvo da je svaki pozitivan impuls koji bi doveo do povećanja ekonomskih aktivnosti dragocjen u namjeri da očuvamo održivost poslovanja i radnih mjesta naših zaposlenih.

Takođe, ukazujemo na okolnost da je izmjena člana 35a Zakona o unutrašnjoj trgovini bila posebna tačka dnevnog reda na sjednici Socijalnog savjeta Crne Gore koja je održana 05.12.2022.g i koja je rezultirala Zaključkom da će Socijalni savjet Crne Gore formirati tripartitnu radnu grupu sastavljenu od predstavnika Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Unije poslodavaca Crne Gore, Saveza sindikata Crne Gore i Unije slobodnih sindikata Crne Gore a čiji će zadatak biti sačinjavanje preporuke za izmjene i dopune člana 35a Zakona o unutrašnjoj trgovini.

Ime i prezime službenika u Ministarstvu zaduženog za sačinjavanje izvještaja sa javne rasprave: **Goran Kujović, načelnik Direkcije za konkurenčiju i unutrašnju trgovinu**

Naziv organizacione jedinice Ministarstva koja je odgovorna za pripremu Nacrta zakona:

Direktorat za unutrašnje tržište i konkurenčiju

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: **Podgorica, 11. april 2023. godine**

Potpis ministra,

odnosno rukovodioca organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrta zakona, odnosno strategije

